

FAKTA OM REGION HOVEDSTADEN

1. Socioøkonomiske karakteristika for Region Hovedstaden

Region Hovedstaden har godt 1,7 mio. indbyggere, og indbyggertallet har været stigende de senere år. Beskæftigelsen i Region Hovedstaden var i 2010 på ca. 910.000 medarbejdere. I den private sektor er beskæftigelsen størst inden for handel (14,5 pct.), industri (6,9 pct.) og transport (5,5 pct.). Sammenlignet med hele landet er Region Hovedstaden især specialiseret inden for de videntunge erhverv som information og kommunikation, vidensservice, finansiering og forsikring.

Boks 1: Udvalgte data for regionen

BESKÆFTIGELSE
Den sæsonkorrigerede ledighed i regionen var i januar 2012 på 6,2 pct., hvilket er på niveau med landsgennemsnittet (6,0 pct.).
Det seneste år (2009 til 2010) er beskæftigelsen faldet med ca. 27.000 personer i Region Hovedstaden.
PRODUKTIVITET
Region Hovedstaden har i perioden 2000-2010 haft den tredjehøjeste produktivitetsvækst af alle danske regioner. Væksten har dog været relativt lav sammenlignet med udlandet.
IVÆRKSÆTTERI / INNOVATION
Etableringsraten i Region Hovedstaden er 10,5 pct., hvilket er lidt højere end i landet som helhed (9,4 pct.) (2008).
Knap 14 pct. af de nye virksomheder i Region Hovedstaden opnåede at blive vækstiværksættere inden for de første fem leveår (målt i 2008), hvilket er 1 procentpoint højere end på landsplan.
Godt 49 pct. af virksomhederne i Hovedstaden var innovative i 2008-2010, hvilket er lidt over landsgennemsnittet på ca. 47 pct. (innovation omfatter produkt- og procesinnovation, markedsføringsinnovation og organisatorisk innovation).
70 pct. af danske virksomheders udgifter til forskning og udvikling foretages af virksomheder i hovedstadsregionen (Kilde: DST, særkørsel). Offentlig og privat forskning specifikt på sundhedsområdet har et tilsvarende omfang (66 pct.) (Kilde: Politik for Sundhedsforskning 2020, RegionH), og er et væsentligt bidrag til hovedstadsregionens internationale erhvervsstyrker inden for life-sciences.
UDDANNELSE
Andelen af unge, der forventes at gennemføre mindst en ungdomsuddannelse, er 88,0 pct. i Region Hovedstaden, mens landsgennemsnittet er 89,6 pct. (2010).
I Region Hovedstaden forventes 55,3 pct. af en ungdomsårgang at gennemføre en videregående uddannelse (2010). På landsplan er det 53,6 pct.
Med hensyn til de lange videregående uddannelser er Region Hovedstaden over landsgennemsnittet, idet 28 pct. af en ungdomsårgang forventes at gennemføre en lang videregående uddannelse (2010) mod 23,8 pct. på landsplan.
Knap 33 pct. af de 30-64 årige i Region Hovedstaden har inden for de seneste fire uger deltaget i uddannelsesaktiviteter (2010). Andelen har været stigende de seneste år og er ligesom i de øvrige danske regioner betydeligt højere end i udlandet.

2. Vækstforum for Region Hovedstaden: Strategi og investeringer

Regional erhvervsudviklingsstrategi

Vækstforum er omdrejningspunktet for den regionale vækstindsats. Her samles repræsentanter for erhvervslivet, viden- og uddannelsesinstitutioner, arbejdsmarkedets parter og lokale og regionale myndigheder – aktører, der har førstehåndskendskab til erhvervslivets udfordringer og de regionale vækstbetingelser. Vækstforum består af 20 medlemmer. Én af de kommunale repræsentanter skal repræsentere yderområderne.

Boks 2. De regionale vækstforas opgaver

De regionale vækstfora har til opgave at:

- Udarbejde en regional erhvervsudviklingsstrategi for regionen med udgangspunkt i områdets rammevilkår og erhvervsspecialisering
- Overvåge de regionale og lokale vækstvilkår
- Udvikle og afgive indstilling – inden for den regionale erhvervsudviklingsstrategi – om medfinansiering af erhvervsudviklingsaktiviteter til regionsrådet om regionale udviklingsmidler og til staten om strukturfondsmidler
- Sætte fokus på yderområder, idet mindst 35 pct. af strukturfondsmidlerne skal anvendes til gavn for yderområderne. Vækstforum Hovedstadens strukturfondsmidler er ikke tilknyttet en yderområdeandel.

Med udgangspunkt i de regionale styrker og udfordringer i region Hovedstaden, har Vækstforum Hovedstaden udarbejdet en erhvervsudviklingsstrategi "Hovedstaden – Nordeuropas grønne, innovative vækstmotor" for 2010-2013. Strategiens vision og fokusområder er beskrevet nedenfor i boks 3.

Boks 3: Vækstforum Hovedstadens erhvervsudviklingsstrategi

Vision: Hovedstadsregionen er i 2020 Nordeuropas mest globale og konkurrencedygtige metropol, hvor mennesker og virksomheder i innovative partnerskaber omsætter viden, velfærd og bæredygtighed til vækst.

Strategi: Vækstforum fokuserer i sin strategi på seks indsatsområder:

- Ny velfærds- og sundhedsteknologi som en god forretning
- En attraktiv metropol med gode forbindelser
- Innovation og forskning – videnregionens base
- Talent og kompetencer i verdensklasse
- Erhvervsklynger – stærke niches i global konkurrence
- Vækstiværksættere med international tilgang

Økonomiske rammer

Realiseringen af vækstforums erhvervsudviklingsstrategi sker primært gennem anvendelsen af regionale udviklingsmidler og EU-strukturfondsmidler. Region Hovedstaden har i gennemsnit fra 2007-2011 haft et budget på 110 mio. kr. årligt til erhvervsudvikling. Derudover råder vækstforum i samme periode årligt over ca. 70 mio. kr. strukturfondsmidler.

Nedenfor i tabel 1 vises finansieringen af vækstforums strategi og handlingsplaner fra 2007-2011.

Tabel 1: Vækstforums anvendelse af midler fordelt på finansieringskilder *

År	Regionale erhvervsudviklingsmidler (mio. kr.)	Strukturfondsmidler (mio. kr.)		Medfinansiering (mio. kr.)	
		Regionalfond	Socialfond	Virksomheder	Anden
2007	210	46	15	n.a.	n.a.
2008	75	58	28	13	239
2009	93	118	85	127	295
2010	7	15	4	3	29
2011	136	55	108	10	178

* Tallene i tabellen stammer fra Danske Regioner, der baserer sine oplysninger på budgettal. Tallene er udtryk for vækstforums forventninger til projekternes finansiering, men er ikke reguleret for realiserede ændringer og kan derfor ikke sammenlignes med vækstforums regnskabsoplysninger.

I 2011 igangsatte vækstforum 18 initiativer i regionen. De fem største investeringer optog 43 pct. af de regionale midler og strukturfondsmidlerne, og de gik til projekterne:

- Copenhagen Innovation & Entrepreneurship Lab – CIEL (CBS)
- Copenhagen Spin-Out (Kbh. Universitet)
- Uddannelseseksperimentarium (Teknisk Erhvervsskole Center)
- Copenhagen Talent Bridge (Copenhagen Capacity)
- Fra ufaglært til faglært på rekordtid (Erhvervsskolen Nordsjælland/CpH West)

Udvalgte projekter prioriteret af Vækstforum Hovedstaden i perioden 2007-2011

De regionale vækstfora investerer i udviklingen af regionale rammevilkår. I henhold til lov om erhvervsfremme og de danske strukturfondsprogrammer investerer vækstforaene særligt i projekter inden for:

- Innovation: Fx at styrke samspillet mellem virksomheder og viden- og uddannelsesinstitutioner eller mellem virksomhederne indbyrdes, særligt inden for regionale erhvervsmæssige styrkepositioner. Andre projekter vedrører fx udnyttelse af ansattes innovationspotentiale eller anvendelse af ny teknologi.
- Iværksætteri: Gennem etablering af nye virksomheder og understøttelse af nye virksomheders muligheder for at blive til vækstvirksomheder. Fx investerer vækstfora i rådgivningsfaciliteter, udviklingsparker, udvikling af nye finansieringstilbud til iværksættere og kampagner med henblik på at fremme iværksætterkulturen.
- Udvikling af menneskelige ressourcer: Ved at understøtte at flere gennemfører erhvervsuddannelser, videregående uddannelser og at flere efteruddanner sig. Ved at udvikle samspillet mellem uddannelsesinstitutioner og erhvervsliv, for derved at få bedre uddannelser. Samt at styrke grundlaget for opkvalificering ved at fremme fleksibilitet, organisationsudvikling og gode ledelseskompetencer i de enkelte virksomheder.

Nedenfor er beskrevet udvalgte projekter, som Vækstforum Hovedstaden har investeret i fra 2007-2011:

Innovation: ICPH – Innovation Center Copenhagen

ICPH er platform for udvikling af kommunale velfærdsydelser og dertil relaterede produkter og serviceydelser med udgangspunkt i brugerdreven innovation. Projektets mål er at skabe højere

kvalitet i ydelser, reducere ressourceforbrug i kommuner og bidrage til, at flere virksomheder bringer nye produkter på markedet. Projektet afprøver en offentlig-privat innovationsmodel, hvor kommuner og virksomheder samarbejder om:

- Afdækning af brugerbehov for velfærdsydelser.
- Etablering og facilitering af offentlig-privat samarbejde om idéudvikling, prototyper og koncepter.
- Overdragelse til virksomheder og plan for forankring og skalering af udviklet model.

Erfaringer fra projektet er samlet i håndbogen Kommunal nytænkning – en håndbog om hvordan kommuner involverer virksomheder i udvikling af velfærdsydelser. Der er gennemført 7 pilot-projekter mellem kommuner og virksomheder bl.a. om digitale løsninger i børnehaver og afprøvning af robotstøvsugere i private hjem. Erfaringerne videreføres i et nyt initiativ med øget fokus på offentlig-private alliancer også i regi af Væksthus Hovedstadsregionen.

Vækstforum har støttet projektet med 2 mio. kr. fra de regionale udviklingsmidler og 7,5 mio. kr. fra EU's regionalfond.

Projektperiode 2008-2011.

Iværksætter: *Iværksætterhuset Niels Brock*

Projektets formål er at etablere et fysisk miljø, som samlet består af både uddannelsesmæssige forløb, kompetenceudviklingsforløb, netværk og inkubationsmiljøer, som alle har til formål at fremme og højne unge menneskers mind- og skillset inden for kreativitet, innovation og iværksætteri.

Projektet er afsluttet. 216 undervisere har været på kompetenceudvikling, og 105 iværksættere har været involveret i inkubatoren. Ca. 6.000 elever har været berørt af projektet – dels undervisning i at styrke innovativt mindset, dels deltagelse i diverse særlige arrangementer. Fx har 4.500 elever deltaget i "Business Live", hvor virksomheder møder elever. Ca. 25 virksomheder arbejder i inkubatoren, og i alt 65 virksomheder har haft plads siden åbningen. Mindst 10 virksomheder kan pt. leve af deres indtjening.

Vækstforum har støttet projektet med 8 mio. kr. fra EU's socialfond.

Projektperiode: 2008–2011

Udvikling af menneskelige ressourcer: *Udvikling med udsigt*

Formålet med projektet er, at flere unge i Nordsjælland får en ungdomsuddannelse. Der bliver i løbet af projektperioden etableret nye erhvervsskoleafdelinger i fire nordsjællandske kommuner. Samtidig er hensigten, at der i samarbejde med kommunerne og private virksomheder bliver fundet praktikpladser til alle elever, der starter på en af erhvervsuddannelserne. Projektet bidrager til målet om, at 95 pct. af en ungdomsårgang skal gennemføre en ungdomsuddannelse.

Der er i projektet bl.a. godkendt 150 nye praktikpladser, og 600 elever er i gang eller har afsluttet uddannelsesforløb på de nye afdelinger.

Vækstforum Hovedstaden støtter initiativet med i alt 24,2 mio. kroner. Heraf er 7 mio. kroner regionale udviklingsmidler og 17,2 mio. kroner fra EU's socialfond.

Projektperiode: 2009-2012

Strategiske satsninger:

1. Turisme og investeringsfremme: Wonderful Copenhagen og Copenhagen Capacity

Regionens to egne erhvervsfremmeorganisationer: Wonderful Copenhagen og Copenhagen Capacity har til formål at brande og markedsføre regionen samt tiltrække internationale turister, kongresser, begivenheder, virksomheder og investeringer. Organisationerne modtager årligt ca. 66 mio. kr. i basistilskud og er herudover leadpartner på flere af Vækstforums strategiske satsninger.

Wonderful Copenhagen's resultater for 2011 omfatter bl.a. 6,4 mio. overnatninger (vækst på 12 pct.) 50 vundne bud på internationale kongresser og 819.000 krydstogtgæster.

Copenhagen Capacity tiltrak i 2011 32 virksomhedslokaliseringer, som havde en samlet jobskabelse på ca. 1.400.

2. Copenhagen Cleantech Cluster

Copenhagen Cleantech Cluster med et samlet budget på 150 mio. kr. er et af de helt store fyrtårne i den regionale erhvervsfremmeindsats. Projektets mål er at udvikle en af verdens førende og mest anerkendte cleantechklynger. En klynge, der skaber markant værdi for virksomheder og forskningsmiljøer, og som differentierer sig ved at binde cleantech-teknologier og -miljøer sammen på tværs af brancher og værdikæder. Projektet har fem indsatsområder: Test & Demonstration, Match-making, Innovation & Entrepreneurship, International Outreach, Facilitering, formidling og koordinering. Over 150 virksomheder har hidtil deltaget i Cleantech Clusters aktiviteter (netværk, match-making mv.).

Vækstforum har bidraget til projektet med 27 mio. kr. af de regionale udviklingsmidler og 72,6 mio. kr. fra EU's regionalfond. Projektet gennemføres i samarbejde med Vækstforum Sjælland.

Projektperiode: 2009-2014.

3. Copenhagen Connected (fase 1)

Copenhagen Connected – fase 1, blev igangsat i 2010 med det formål at bidrage til at sikre erhvervslivet i Øresundsregionen og i Danmark god international tilgængelighed, fremme tiltrækningen af udenlandske investeringer, talentfuld arbejdskraft og turisme. Projektet er et ruteudviklingsprojekt, som har til formål at fastholde og tiltrække nye - primært interkontinentale - flyruter til København. Det sker gennem markant øget destinationsmarkedsføring af København i de strategisk vigtigste byer – byer, hvortil der er et ønske om at skabe direkte flyforbindelser.

Fase 1 har medvirket til at tiltrække fire nye direkte interkontinentale ruter til Toronto, Shanghai, Bahrain og Dubai. Åbningen af ruten til Dubai har endvidere ført til opkoblingen på Emirates netværk til ca. 30 ruter i Syd/Sydstasien og Australien/Oceanien. Åbningen af de fire ruter vil medføre en forventet årlig turismeomsætning på 300 mio. kr. Hertil kommer de erhvervsøkonomiske effekter af den forbedrede markedsadgang for dansk erhvervsliv.

Region Hovedstadens bidrag til fase 1 har været på 4 mio. kr. (2 mio. kr. fra Vækstforums erhvervsfremmemidler og 2 mio. kr. fra Region Hovedstadens midler til øvrig regional udvikling).

Projektperiode: 2009-2011.

For yderligere information om Vækstforum Hovedstaden se:

<http://www.regionh.dk/vaekstforum/Menu/Opgaver>

For yderligere projekter fra Vækstforum Hovedstaden og andre vækstfora se:

<http://www.ebst.dk/eustrukturfonde.dk/forside/0/2>